

Deelnemers VoederWaarde.nl geven voederwaarde

# Varkenshouder kan voersamenste

**Vanwege de concurrentie houden voerleveranciers gegevens over de samenstelling en voederwaarde van hun voeders angstvallig binnenshuis. Varkenshouders willen die openheid juist wel, vanwege het belang van goed voer en het aandeel in de kostprijs. Het project VoederWaarde.nl moet die openheid verschaffen en het vertrouwen in de mengvoerindustrie daardoor terugbrengen.**

"Openheid over het recept, een identieke berekeningsmethodiek en voederwaardecontrole", stelt NVV-bestuurslid Harry Bloemenkamp. "Als die uitgangspunten gehanteerd worden, weet ik zeker dat de technische resultaten bij vleesvarkens omhoog gaan." Want dat was de aanleiding, vertelt hij. De technische resultaten bij vermeerderaars werden de afgelopen jaren steeds beter; bij vleesvarkens bleven ze hooguit stabiel. De voerprijzen daarentegen rezen de pan uit. "We kregen het gevoel dat er met het voer gerommeld werd. Het is onze grootste kostenpost, maar we wisten niet wat we kochten. We moesten maar vertrouwen op de blauwe ogen van de voerleverancier."

Jaren geleden waren er de CLO-controles van het controle-instituut van de coöperatieve veevoedersector. In 2002 werd de CLO-controle opgeheven. Die zou niet meer nodig zijn na de introductie van GMP (Good Manufacturing Practice). Wat voedselveiligheid betreft, kan dat zo zijn, meent Bloemenkamp. "Maar over de voerwaarde zegt GMP helemaal niks."

## Niks klopte

Voorheen ging elke voederwaardeberekening volgens de voederwaardetabel van het Centraal Veevoeder Bureau van het Productschap Diervoeder. "Maar de laatste jaren gingen steeds meer voerfabrikanten een eigen energiewaarderingsstelsel hanteren", vertelt onafhankelijk consultant Harry Vahl. "Dat maakte de zaken er niet duidelijker op."

Bloemenkamp van de NVV zegt het nog veel stilliger: "Er klopte niks van. We merkten dat vooral bij brijvoerb企业. Als ze een aanvullend voer afnamen met een hoge energiewaarde en de resultaten vielen tegen, dan werd er meteen naar de bijproducten gewezen. Bleek

er na analyse niets van de voederwaarde te kloppen, dan was de argumentatie dat er geen vergelijking mogelijk was. Of dat er een foutje was gemaakt." Een foutje maken, kan altijd vindt Bloemenkamp. "Maar we moeten daar geen discussie over hebben. Als we voer kopen, moet het gewoon goed zijn."

## Transparantie

Begin 2008 ontstond bij de NVV het idee een organisatie op te richten, die eenheid en transparantie moest scheppen in de cijferbrij rond de voederwaarde. NVP (pluimvee) en LTO sloten zich hierbij aan. Er werden voerfabrikanten benaderd. Bij enkele coöperatieve veevoerb企业

die elkaar kenden via Cebeco, leefde hetzelfde plan. Zo kwam het aantal b企业 die zich wilde aansluiten al snel op acht: zes coöperaties en twee particuliere b企业. Allemaal middelgrote en kleine voerleveranciers.

Als onafhankelijke partij werd Harry Vahl in de arm genomen. Hij werd voorzitter van het bestuur van VoederWaarde.nl. Vahl is van origine dierenarts en veevoederonderzoeker. Hij werkte 17 jaar bij Schothorst, voor hij bij ADW en later Agrifirm ging werken als R&D manager.

## Openbaarheid

Deze maand is VoederWaarde.nl van start gegaan. Dat wil zeggen: de acht b企业 begin-

**VoederWaarde.nl**

Home Uitgangspunten Convenant Deelnemers ControleBestuur Contact

**Welkom bij VoederWaarde.nl**

Boerenorganisaties en mengvoerb企业 slaan de handen ineen om de transparantie op het punt van voederwaarde te verbeteren. Een gezamenlijke aanpak moet leiden tot volledige openheid van grondstofsamenvatting voor de afnemer en garanties op de voederwaarde.

De Nederlandse mengvoerindustrie levert diervoeders van hoge kwaliteit, waarbij de voedselveiligheid vergaand is geborgd. De voederwaarde van mengvoeders wordt niet geborgd. Veehouders vinden dat er meer transparantie en controle moet komen. Sturen op dierprestaties middels voeding vraagt namelijk steeds meer deskundigheid van voervoorzichter en veehouder samen. Transparantie betreffende receptuur en voederwaarde heet dan toegevoegde waarde.

[Lees meer](#)

[Download hier de presentatie VoederWaarde.nl](#)

et garantie

# ing te allen tijde inzien

men met een pilotproject van een jaar. Alles draait om uniformiteit en openheid. De deelnemende bedrijven geven de garantie dat ze een uniforme berekeningswijze voor de voederwaarde hante- ren en zij zijn bereid zich hierop te laten controle- ren. Ook staan ze voor openheid over de samen- stelling.

Wie mogen openheid echter niet verwarren met openbaarheid. Vahl: "De naam suggereert het misschien, maar het is niet zo dat de recepturen en energiewaardes nu openlijk op VoederWaarde.nl naast elkaar worden gepubliceerd." De web- site dient als achtergrondinformatie over het project VoederWaarde.nl. Op de website staan de deelnemers vermeld, de uitgangspunten en de voorwaarden.

In de praktijk verandert er pas iets, als de var- kenshouder zelf actie onderneemt. Wanneer een klant van één van de aangesloten voerleveran- ciers meer inzicht wil in de samenstelling van het voer, krijgt hij de garantie dat hij de receptuur volledig mag inzien. VoederWaarde.nl ziet toe op de controle en zal zelf analyses en audits uit- voeren. "Als de klant het wil, garanderen wij dus

dat de voederwaarde kenbaar wordt gemaakt", verklaart Vahl. "Met eenduidige cijfers."

## Goed vertrouwen

Het is dus niet de bedoeling dat een varkenshou- der de voederwaarde van voeders bij verschil- lende bedrijven kan opvragen. "Uitgangspunt is dat de beoordeling van de voederwaarde wordt uitgevoerd in goed vertrouwen", legt Vahl uit. "Het gaat erom dat de varkenshouder met zijn voerleverancier aan tafel gaat zitten om de samenstelling in alle openheid te bespreken."

De varkenshouder kan dus niet direct een verge- lijking maken tussen de verschillende leveran- ciers, maar hij krijgt wel de garantie dat de meet- methodieken en controles van de deelnemende bedrijven waterdicht en consequent zijn.

Daar draait het om, vindt ook Bloemenkamp. "Voerfirma's moeten leveren wat ze op het etiket zetten." De getallen zijn helder, want ze zijn ont- leend aan dezelfde rekenmethode. "Voorheen werkte iedereen op een andere manier. Bij het ene bedrijf was drie maal drie negen, bij het andere was dat elf." Het etiket gaf wel een ener- giewaarde aan, maar het was onbekend hoe die tot stand kwam. "Zand met vet geeft ook een energiewaarde", illustreert Bloemenkamp. "Maar daar groeit een varken niet van."

Binnen VoederWaarde.nl wordt de chemische analyse van voeders vergeleken met de bere- kende analyse, legt Vahl uit. "Als de energie- waarde uit de analyse duidelijk lager uitvalt dan is berekend, klopt er iets niet. Dan is er een fout gemaakt in de dosering, of er is gerekend met verkeerde vetgehalten in de grondstoffen." Is er bijvoorbeeld gerekend met raapzaadschilfers terwijl er schroot in is verwerkt, dan zit er minder energie in het voer.

Een analyse- en controlesysteem functioneert alleen met een gedegen sanctiebeleid. Bedrijven die zich niet aan de voorwaarden houden, kunnen daarom geschorst worden, of zelfs geroyeerd; ze mogen tijdelijk of helemaal niet meer meedoen met VoederWaarde.nl.

## Kosten

VoederWaarde.nl heeft het eigen systeem vol- ledig geborgd. Behalve een onafhankelijk voor-

zitter wordt de meetmethodiek gecontroleerd door een partij van buiten. De audit wordt uit- gevoerd door Schothorst Quality Consultants (SQC), onderdeel van Schothorst Feed Research, het onafhankelijke onderzoeksinstituut voor de veevoersektor.

Mengvoerbedrijven worden regelmatig gecon- troleerd, daarnaast mogen varkenshouders hun voer zo vaak laten controleren als ze willen. Om de kosten voor iedereen zo laag mogelijk te houden, wordt van de ondernemer wel een bij- drage gevraagd.

De rekening zal tussen de 100 en 150 euro bedra- gen, zo schat Vahl. De eerste drie keer wordt die factuur gedeeld door de boer en de voerleveran- cier. Daarna zijn de kosten volledig voor de var- kenshouder. "We moeten ervoor waken de voer- firma op kosten te jagen. Het is niet de bedoeling dat het voer hierdoor duurder wordt."

## Nieuwe toetreders

Op 6 oktober 2009 is de intentieverklaring door de deelnemende partijen ondertekend (zie kader). Vahl: "We hadden een mooie club bijeen. We wilden met deze relatief kleine groep slag- vaardig van start gaan." Hij legt uit dat er voor- lopig geen nieuwe bedrijven kunnen toetreden. "We willen het systeem eerst verfijnen en een audit uitvoeren vóór er nieuwe bedrijven bij kunnen komen. Dat wordt dus wel december van dit jaar."

Die nieuwe deelnemers staan al wel te trap- pelen om mee te doen. VoederWaarde.nl biedt niet alleen meerwaarde voor de boer, juist voor voerfirma's is het een mooie gelegenheid zich te onderscheiden door te laten zien dat ze niks te verbergen hebben. Het aantal voerbedrijven op de wachtlijst ligt rond de tien, schat Vahl. "We hebben voerfirma's moeten teleurstellen. Er zijn er bij die nu al mee hadden willen doen." Ook Nevedi, de overkoepelende organisatie voor de veevoederindustrie, ziet de meerwaarde. Het komt immers de kwaliteit van de gehele sector ten goede.

## Verdacht

Ideaal zou zijn als alle veevoerleveranciers zich aansluiten. Wie niet mee doet, maakt zich ver- dacht. Maar het zal nog lang duren voor het zo ver is, denkt Bloemenkamp. Ook grotere bedrij- ven sluiten zich in de toekomst wel aan, verwacht hij. Maar niet allemaal. "Veel van hen zijn toch te verknocht aan hun eigen rekenmethodiek."

En Vahl heeft ook wel enig begrip voor die weer- stand. "Voerfirma's hebben soms veel geïnves- teerd in een innovatieve receptuur. Het is logisch dat ze die niet zomaar aan de grote klok willen hangen." De veevoerbedrijven die wel openheid geven steken hun nek uit, wil hij maar zeggen.

## Intentieverklaring

**Op 6 oktober 2009 ondertekenden de initiatiefnemers de intentiever- klaring voor VoederWaarde.nl.**

**Behalve de belangenorganisaties NVV, LTO en NVP waren dit CAV 'Den Ham', Agruniek, De Samenwerking, Arkervaat-Twente, CAVV 'Zuid- Oost Salland', Brameco-Zon, Bolder veevoederfabriek en Coppens dier- voeding.**

**Zij tekenden voor drie doelstellin- gen: volledige openheid van grond- stofsamenstelling voor de afnemer, eenduidige voederwaardebereke- ningen vanuit een internationaal erkend en onafhankelijk voeder- waardesysteem en garanties op de voederwaarde door het uitvoeren van controles.**